

Muistio 5/23

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Kokousaika 26.10.2023 klo 9.05–11.25

Kokouspaikka Seurakuntatalo, Valo-sali

Jäsenet Reino Kuopusjärvi, Eläkeliiton Siilinjärven yhdistys ry, puheenjohtaja (+)
Arja Jolkin, Siilinjärven eläkkeensaajat ry, varapuheenjohtaja (-)
Riitta Korhonen, Siilinjärven virkistys (+)
Erkki Miettinen, Siilinjärven kehitysvammaistentuki ry (-)
Eeva-Kaarina Nurmiranta, Siilinjärven invalidit (+)
Maija-Leena Pitkänen, Pohjois-Savon muisti ry (+)
Ari Ruotsalainen, Puijon diabetesyhdistys (+)
Annika Kinnunen, Pohjois-Savon näkövammaiset ry (+)
Erja Valkonen, Siilinjärven seurakunta (+)
Anita Heino, kansalaisopiston rehtori (+)
Timo Hyötyläinen, liikuntatoimenjohtaja (+)
Tanja Moilanen, hyvinvointikoordinaattori, kokouksen sihteeri (+)

Kutsutut Anne Tuomainen, Savonetti (+)

1. Kokouksen avaus ja läsnä-/poissaolevien toteaminen

Todettiin kokouksen osallistujat oheisen listan mukaisesti +/- -merkein.

2. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3. Etsivä digituki -hanke

Anne Tuomainen esitteli Savonetin toimintaa, jonka toimintaan on saatu rahoitusta hyvinvointialueelta Etsivä digituki -hankkeeseen. Savonetin toiminta on yksilöllistä ja luottamuksellista ohjausta digilaitteiden käyttöön (esim. käyttö, laitteiden valinta, käyttöön-otto). Ohjaus on ilmaista ja tapahtuu pääasiassa julkisissa tiloissa, mutta myös puhelini ja etäohjaus on mahdollista. Iisalmessa, Kuopiossa ja Varkaudessa voidaan toteuttaa kotikäyntejä.

Kokous: Savonetin toiminnan esittely muistion liitteenä. Todettiin, että toiminta on erittäin tärkeää ja digitaitojen edistämistä pitää jatkuvasti pitää esillä. Huolestuttavaa on että, kansalaisopiston digitaitojen kursseille ei ole ollut kiinnostuneita. Savonetin edustajat voi pyytää esittelemään toimintaa tai antamaan digiohjausta esim. järjestöjen tilaisuuksiin.

4. Henkkarit kaikille -kampanja

Mansikka ry toteuttaa Henkkarit kaikille -kampanjaa Pohjois-Savon kunnissa. Siilinjärvi on mukana kampanjassa. Kampanjassa autetaan henkilöllisyystodistuksen hankkimisessa. Erityesti maaseutumaisissa kunnissa haasteena on se, että paikkakunnalla ei ole valokuvaamoja eikä poliisin lupapistettä. Henkilöllisyystodistuksen hankkiminen on siten hankalaa. Henkkarit kaikille -kampanjassa järjestetään passikuvaus päivä sekä asiointipäivä poliisiaseman lupapalveluun. Siilinjärven valokuvaus ja poliisin asiointipäivä toteutuvat tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti tammikuussa. Kampanjasta viestitään lähempänä toteutusta.

Kokous: Todettiin, että kampanja on erittäin tärkeä. Henkilöllisyystodistuksen hankkiminen voi olla hankalaa ja monilla asukkailla ei sitä ole. Henkilöllisyystodistus vaaditaan myös vahvaan tunnistautumiseen, joka tarvitaan esim. Suomi.fi -palvelussa laadittaviin valtakirjojen laadinnassa.

5. Lahjoitus kuntalaisten mielenhyvinvoinnin edistämiseen

Eläköitynyt kunnanjohtaja Vesa Lötjönen lahjoitti eläkemuistamisensa siilinjärveläisten mielenhyvinvoinnin edistämiseen. Kunnanhallituksen hyvinvointijaos päätti 5.9.2023 jakaa eläkemuistamiset (3 130 €) kunnan nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston käytettäviksi. Lahjoitusvarat jaettiin puoliksi nuorisovaltuuston (1 565 €) ja vanhus- ja vammaisneuvostolle (1 565 €). Raha on käytettävä 31.12.2023 mennessä. Neuvostojen tulee raportoida hyvinvointijaokselle lahjoitusvarojen käytöstä ja niiden arvioiduista vaikutuksista mielenhyvinvoinnin tukemiseen. Raportoinnin määräaika on 31.1.2024.

Lahjoitusvarojen käyttökohteiksi ehdotettiin seuraavia:

- Virkistys ry:ltä oli tullut neuvostolle kaksi avustuspyyntöä, lahjoitusvarojen käyttökohteiksi: 1) Tukipilarin toteuttaman vapaaehtoisten peruskurssin 14.11.23 järjestelyihin (kurssi avoin kaikille siilinjärveläisille); 2) Valamon retken järjestelykuluihin. Retki on tarkoitettu Virkistys ry:n kohderyhmälle (mm. mielenterveyskuntoutujat) ja ikäihmisille. Retkelle voi osallistua 50–60 henkeä.
- lainattavia liikuntavälineitä kuntalaisille (esim. sisäboccia, sisä-curling)

- keinutuoli kirjastoon. Kotimainen keinutuoli voitaisiin hankkia paikalliselta yritykseltä. Keinutuoli olisi jalaksilla oleva ja siten turvallinen eri-ikäisten käyttöön.

Päätös: Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää käyttää lahjoitusvarat (1 565 €) seuraavasti:

- Keinutuolin kirjastoon (n. 600 €)
Perustelut: Keinuu on kaikkien kuntalaisten käytettävissä. Siinä voi pysähtyä lukemaan aamulehden, juttelemaan tai vaikka neulomaan. Pysyvänä hankintana keinuu voi tuoda pitkäaikaisesti iloa kuntalaisille ja siitä jää pysyvä muisto eläköityneestä kunnanjohtajasta. Keinuu tukee sekä fyysistä että psyykkistä mielen hyvinvointia. Neuvosto pohti, voisiko keinuun kiinnittää tiedon siitä, että se on lahjoittanut eläköitynyt kunnanjohtaja. Kirjastotoimen johtajalta on varmistettu, että keinuu voidaan sijoittaa kirjastoon.
- Sisäboccia ja -curling -pelit (n. 700 €)
Perustelut: liikuntavälineet ovat kaikkien kuntalaisten lainattavissa kirjastosta. Pelit voivat lainata esim. järjestöt omiin tapahtumiinsa ja tilaisuuksiinsa. Pelit tukevat kuntalaisten liikkumista, mutta myös järjestöjen toimintaa.
- Virkistys ry:n järjestämän Valamon matkan järjestelyt (n. 300 €)
Perustelut: matka tukee erityisesti heikommassa asemassa olevien mielen hyvinvointia. Osallistujaryhmäläisillä on rajatut mahdollisuudet matkoihin tai kulttuuriin osallistumiseen.

6. Vanhusten viikko

Kansallista vanhusten viikkoa vietettiin Siilinjärvellä 3.10-8.10.23. Vanhus- ja vammaisneuvosto vastasi viikon suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Todettiin, että viikon ohjelmasta tuli paljon hyvää palautetta. Suunnittelu ja toteutus onnistui hienosti. Tilaisuudet olivat suosittuja ja Digialloilla päivässä osallistujia oli noin 40 ja kirkkokonsertissa noin 150. Fontanellan liikuntapäivä oli erittäin suosittu. Kävijämääriä ei kokouksessa ollut saatavilla. Perjantai-iltapäivänä järjestetyt peli-iltapäivissä kävijöitä oli Tapaamossa noin 10, mutta osallistujissa ei ollut nuoria. Vuorelan nuorisotalolla järjestetyssä peli-iltapäivässä oli muutama ikäihminen ja noin 10 nuorta. Todettiin, että nuorten ja ikäihmisten yhteistä toimintaa pyritään jatkossakin toteuttamaan. Tapahtumien on hyvä olla siellä, missä nuoret ovat esim. nuorisotaloilla. Sunnuntaina jumalanpalveluksissa osallistujia kirkolla oli noin 90 ja Vuorelan seurakuntatalolla noin. 40. Lisäksi viikon aikana järjestettiin ulkoilutapahtumia sekä keskustassa että Vuorelassa.

Jatkossa viikon toteutuksessa pyritään vielä kiinnittämään huomiota siihen, että saataisiin laajemmin järjestöjen edustajia mukaan toteutukseen. Tapahtumien suunnittelussa on hyvä huomioida myös etelä-siilinjärveläiset.

Sovittiin, että pyritään suunnittelemaan vuoden 2024 teemaviikolle ohjelmaa myös tarve edellä erityisesti niille ihmisille, jotka usein jäävät osattomiksi yleisistä tapahtumista. Esimerkiksi omaishoitajat ovat ryhmä, jotka jäävät lähes poikkeuksetta yleisten tapahtumien ulkopuolelle, koska osallistuminen on vaikeaa tai mahdotonta. Omaishoitajille voitaisiin suunnitella tilaisuus yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Tilaisuus voisi olla pienimuotoinen ja kohdennettu tälle ryhmälle.

7. Vammaisten päivä

Vanhus- ja vammaisneuvosto vastaa vammaistenpäivän suunnittelusta. Vammaistenpäivän alustava ohjelma on seuraava:

- Aika ja paikka: sunnuntai 3.12 klo 14.00 alkaen, Siilinjärven seurakuntatalo, Iso Sali
- Teema: Juhla meille kaikille
- Tarjoilut: Riitta on lupautunut huolehtimaan kahveista. Tarjoiluun tarvitaan apukäsiä. Gluteenittomat ja maidottomat tarjoilut hankintaan valmiina.
- Ohjelma: musiikkiesityksiä (Kuopion kansalaisopisto Päivi Welling -kuoronjohtajan johdolla, yksinlaulua), muotinäytös, kansainvälinen tuulahdus, näyttely kädentaidoista. Muotinäytökseen osallistuu paikallisia yrityksiä mm. Iloinen Viivi, Intersport, Sirpa-Sarin putiikki, Lager 157 (Kuopio).
- Ohjelman juontaja on sovittu
- Viestintä: seurakunnan viestijä laatii viestintäpohjan. Ilmoituksen valmistuttua kunnan viestintäasiantuntija huolehtii sen välittämisestä kunnan viestintäkanaviin ja neuvoston jäsenet välittävät tietoa omille verkostoilleen. Lisäksi on keuhusteltu mahdollisuudesta, että Savon sanomien edustaja osallistuisi tapahtumaan ja laatisi siitä jutun.

Todettiin, että vammaistenpäivän suunnitelma on erittäin hyvin valmisteltu. On hienoa, että päivä saa arvoisensa juhlan. Tapahtuma on kaikille avoin.

8. Hyvinvointialueelle vietävät ja tuotavat terveiset: ikäihmisten ja vammaisten neuvostot

Ikäihmisten neuvosto

Hyvinvointialueella toiminta vielä muotoutumassa. Eri kuntien neuvostojen edustajat tuoneet esiin haasteita paikallisten terveysasemien toiminnassa. Hyvinvointialueella merkittävää vajuusta lääkäripalveluissa. Siilinjärvellä tilanne kuitenkin suhteellisen hyvä.

Terveiset alueelliselle neuvostolle:

- Kelalle tulisi saada "avoimia ovia" ilman ajanvarausta, esimerkiksi kuntalaisilla on haasteita liitteiden sähköiseen muotoon saamisessa
- Pankkipalveluiden saatavuus kunnassa tulisi turvata.

Vammaisneuvosto

Ajankohtaisia asioita: kuljetuspalvelut eivät toimi alueella toivotusti; laskujen kulussa on edelleen haasteita; hyvinvointialueella kulut suuremmat kuin tulot; Siilinjärvellä sijaitseva Kihmula kilpailutuksessa ja Päivänsiirron toiminta tulee loppumaan sisäilmaongelmien vuoksi; Siilinjärvelle mahdollisesti tulossa 2025 lastenyksikkö

9. Terveiset lautakunnista

Sivistyslautakunnassa käsiteltyjä asioita: kansalaisopiston opintotarjonta; Patakukkulan valaisimet uusitaan led-valaisimiksi; talousarvio ja -suunnitelma: säästökohteet

Teknisessä lautakunnassa käsiteltyjä asioita: katuvalojen led-uusinta -hanke; vesihuolto-suunnitelma tulee nähtäville; keskustaan rakennettavaan monimuotoiseen hyvinvointialueen palveluasumisyksikköön tulossa myös omistusasuntoja

10. Muut mahdolliset asiat

Esteettömyyskartoitus on toteutettu kesän aikana. Raportti valmistuu loppuvuodesta. Pyyntöistä huolimatta tarkempaa selvitystä kartoituksen etenemisestä ei ole saatu.

Hyvinvointikoordinaattorin vaihtuminen. Tanja lopettaa hyvinvointikoordinaattorin tehtävässä ja siirtyy toiselle työnantajalle. Hyvinvointikoordinaattorin paikka on avoinna ja uusi koordinaattori aloittanee viimeistään vuoden 2024 alussa.

11. Seuraava kokousaika

Seuraava kokous: to 25.1.24 klo 9.00, Seurakuntatalon Valo-Sali.

- käsiteltävänä asiana: Toimintakertomus -23 sekä -suunnitelma -24.